

C?25/07. sz. ügy

Alicja Sosnowska

kontra

Dyrektor Izby Skarbowej we Wroc?awiu O?rodek Zamiejscowy w Wa?brzychu

(a Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu [Lengyelország] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„HÉA – 67/227/EGK irányelv és 77/388/EGK irányelv – HÉA-túlfizetés visszatérítési szabályait meghatározó nemzeti jogszabály – Adósemlegesség és arányosság elve – Eltér? különös intézkedések”

Az ítélet összefoglalása

Adórendelkezések – Jogszabályok harmonizálása – Forgalmi adók – Közös hozzáadottértékadó-rendszer – Az el?zetesen felszámított adó levonása

(77/388 tanácsi rendelet, 18. cikk, (4) bekezdés)

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 77/388 hatodik irányelv 18. cikkének (4) bekezdésével és az arányosság elvével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az adókijátszások és adókikerülések megakadályozásához szükséges ellen?rzések lehet?vé tétele céljából az adóalany hozzáadottértékadó?bevallásának benyújtásától számított 60 napról 180 napra hosszabbítja meg azt az id?szakot, amely az adóhivatal rendelkezésére áll a hozzáadottértékadó?túlfizetés valamely adóalany?kategória számára történ? visszatérítésére, kivéve ha ezen adóalanyok egy nagyobb, rögzített összeg? biztosítékot nyújtanak.

Az olyan nemzeti jogszabály, amely az adóalanyok meghatározott kategóriája esetében a hozzáadottértékadó?túlfizetés visszatérítésére a feltételezett adókijátszások kockázata miatt szigorúbb szabályokat ír el?, anélkül hogy az adóalanyok a kevésbé szigorú feltételek el?nyeiben való részesülés céljából lehet?sége lenne az adókijátszás vagy adókikerülés hiányát bizonyítani, nem min?sül az adókijátszás vagy adókikerülés elleni küzdelem céljával arányos eszköznek, és túlzottan befolyásolja a hatodik irányelv célkit?zéseit és elveit.

Hasonlóképpen, nem t?nik úgy, hogy az ilyen szabályozás összhangban volna azon feltétellel, miszerint az adótúlfizetés visszatérítésének ésszer? határid?n belül kell megtörténnie. Az új, vagyis a tevékenységüket kevesebb mint 12 hónapja folytató adóalanyok kategóriája esetében el?írt 180 napos visszatérítési határid? ugyanis egyrészt hatszor hosszabb, mint az adóbevallás egy hónapos id?szaka, másrészt háromszor hosszabb, mint a más adóalanyok esetében alkalmazandó határid?, és mindez annak bizonyítása nélkül, hogy az adókikerülés és adókijátszás elleni küzdelem érdekében szükség van az ilyen mérték? eltér? bánásmódra.

Az új adóalanyok azon lehet?sége, hogy a 60 napos határid? esetükben történ? alkalmazása céljából biztosítékot nyújtsanak, nem kérd?jelezheti meg e megállapításokat, mivel az említett biztosíték sem a visszatérítendő adótúlfizetés összegével, sem az adóalany gazdasági méretével nincs arányban. Különösen, egy ilyen biztosíték nyújtása nem elhanyagolható pénzügyi

kockázatot okozhat azon vállalkozások számára, amelyek épp csak megkezdték tevékenységüket, és ezért nem rendelkezhetnek jelentős forrásokkal. Valójában az említett biztosítéknyújtási kötelezettségnek abból a célból való előírása, hogy az általában alkalmazandó határidő érvényesüljön, csak azt vonja maga után, hogy az adótúlfizetés összegének 180 napra történő lekötésével járó anyagi teher helyébe a biztosíték összegének lekötésével járó anyagi teher lép.

(vö. 24., 26., 27., 29–33. pont és a rendelkezés rész 1. pontja)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2008. július 10.(*)

„HÉA – 67/227/EGK irányelv és 77/388/EGK irányelv – HÉA-túlfizetés visszatérítési szabályait meghatározó nemzeti jogszabály – Adósemlegesség és arányosság elve – Eltérő különös intézkedések”

A C-25/07. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu (Lengyelország) a Bírósághoz 2007. január 25-én érkezett, 2006. december 11-i határozatával terjesztett elő az előtte

Alicja Sosnowska

és

a Dyrektor Izby Skarbowej we Wrocławiu Orodek Zamiejscowy w Wałbrzychu

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, A. Tizzano (előadó), A. Borg Barthet, M. Ilešić és E. Levits bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,

hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. november 22-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. Sosnowska képviselőtében M. Sworobowicz doradca podatkowy,
- a lengyel kormány képviselőtében E. Ońciecka-Tamecka, H. Majszczyk, valamint M. Jarosz, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közös Bizottsága képviselőtében K. Herrmann és D. Triantafyllou,

meghatalmazotti minőségben,

a f?tanácsnok indítványának a 2008. február 26?i tárgyaláson történt meghallgatását követ?en, meghozta a következ?

Ítéletet

1 Az el?zetes döntéshozatal iránti kérelem egyrészt a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó?rendszer: egységes adóalap megállapításról szóló, 1977. május 17?i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvvel (HL L 145., 1. o.; magyar nyelv? különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o) módosított, a tagállamok forgalmi adókra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1967. április 11?i 67/227/EGK els? tanácsi irányelv (HL 1967. 71., 1301. o.; magyar nyelv? különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 3. o., a továbbiakban: els? HÉA?irányelv) 2. cikkével és a 2005. december 12?i 2005/92/EK tanácsi irányelvvel (HL L 345., 19. o.) módosított 77/388 hatodik irányelv (a továbbiakban: hatodik HÉA?irányelv) 18. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett EK 5. cikk harmadik bekezdésének értelmezésére vonatkozik. Ez a kérelem másrészt a hatodik HÉA?irányelv 27. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet az A. Sosnowska (a továbbiakban: felperes) és a Dyrektor Izby Skarbowej we Wroc?awiu O?rodek Zamiejscowy w Wa?brzychu (a wroc?awi adóhivatal igazgatója, a továbbiakban: az adóhivatal igazgatója) között a felperes által fizetett hozzáadottérték?adó (a továbbiakban: HÉA) túlfizetésének a visszatérítése iránti kérelem tárgyában folyamatban lév? peres eljárás keretében terjesztették el?.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 Az els? HÉA?irányelv 2. cikke a következ?képpen rendelkezik:

„A közös hozzáadottértékadó?rendszer alapelve magában foglalja egy általános fogyasztási adónak az árukra és szolgáltatásokra történ? alkalmazását, amely adó az áruk és a szolgáltatások árával pontosan arányban van, függetlenül azon ügyletek számától, amelyek a termelési és a forgalmazási folyamat során az adó felszámítási szakaszát megel?z?en játszódnak le.

A hozzáadottérték?adót minden ügylet esetében az áruk vagy szolgáltatások ára alapján, az adott árukra vagy szolgáltatásokra érvényes adómérték szerint kell kiszámítani, és a különböz? költségelemek által közvetlenül viselt hozzáadottértékadó?összeg levonását követ?en kell felszámítani.

A közös hozzáadottértékadó?rendszert a kiskereskedelmi szakasszal bezárólag kell alkalmazni.”

4 A hatodik HÉA?irányelv 18. cikke (2) bekezdésének els? albekezdése kimondja:

„Az adó levonását az adóalany összesítve végzi, úgy, hogy az adott adómegállapítási id?szakban keletkezett összes fizetend? adó összegéb?l levonja azon adó összegét, amelyre nézve ugyanazon id?szak alatt levonási joga keletkezett és amelyet az (1) bekezdés rendelkezései szerint lehet érvényesíteni.

[...]”

5 A hatodik HÉA-irányelv 18. cikke (4) bekezdésének első albekezdése elírja:

„Amennyiben a megengedett levonások összege túllépi az adómegállapítási időszakra fizetendő adó összegét, a tagállamok engedélyezhetik a különbözet következő időszakra történő átvitelét vagy az általuk meghatározott szabályok szerinti visszatérítését.”

6 A hatodik HÉA-irányelv 27. cikkének (1) bekezdése alapján:

„A Tanács, a Bizottság javaslatára egyhangúlag minden tagállamot felhatalmazhat arra, hogy ezen irányelvtől eltérő különös intézkedéseket vezessen be az adókiivetés egyszerűsítésére, vagy az adókiírástások és adókiíkerölések megakadályozására. Az adókiivetés egyszerűsítésére szolgáló intézkedések a végső fogyasztás stádiumában esedékes adó összegét csak jelentéktelen mértékben befolyásolhatják.”

A nemzeti jog

7 A forgalmi adóról szóló 2004. március 11-i törvény (ustawa o podatku od towarów i usług, 2004. évi D. U, 54. sz., 535. sz. címsor, a továbbiakban: a forgalmi adóról szóló törvény) 87. cikkének (1) és (2) bekezdése elírja:

„(1) Ha az [...] elzetiesen felszámított adó összege meghaladja a fizetendő adó összegét, az adóalany jogosult arra, hogy a következő elszámolási időszakban fizetendő adót a megfelelő különbözettel csökkentse, vagy jogosult a különbözet bankszámlán történő visszatérítésére.

(2) [...] az adókülönbözetet az adóalany elszámolásának benyújtásától számított 60 napon belül [...] térítik vissza. Ha a visszatérítési jog megállapításához kiegészítő vizsgálat szükséges, az adóhivatal vezetje e határidőt a vizsgálati eljárás befejezéséig meghosszabbíthatja. [...]”

8 A forgalmi adóról szóló törvény 97. cikke kimondja:

„(1) A 15. cikkben említett adóalanyoknak, akik aktív HÉA-alanyként adóhatósági bejelentésre kötelesek, az első Közösségen belüli értékesítés vagy beszerzés lebonyolításának napját megelőzően az adóhivatal vezetőjével a 96. cikkben említett nyilvántartási bejelentőn közölniük kell, hogy szándékukban áll ilyen tevékenységet megkezdeni.

[...]

(5) A 87. cikk (2) bekezdésében [...] említett adókülönbözet visszatérítési határideje 180 napra hosszabbodik annál az adóalanynál, aki az 5. cikkben említett tevékenységet megkezdte, illetve annál az adóalanynál, aki e tevékenységet az (1) bekezdésben említett bejelentést megelőző tizenkét hónapon belül kezdte meg, és közösségi adóalanyként vették nyilvántartásba [a továbbiakban: új adóalanyok]. [...]

(6) Az (5) bekezdésben említett adóalanyok esetében alkalmazandók a 87. cikk (2)–(6) bekezdésében rögzített visszatérítési elvek és határidők a 12 hónap vagy négy negyedév elteltét követő első elszámolási időszak elszámolásától kezdődően, ha ezek tekintetében az adóalany adóbevallást nyújtott be, és határidőben elszámolt az állami költségvetésbe befolyó adóval, figyelembe véve azt is, ha magánszemélyekre kivetett jövedelemadót is fizet.

(7) Az (5) bekezdés nem alkalmazható, ha az adóalany az adóhivatal javára 250 000 PLN összegű i. kauciót, ii. vagyoni biztosítékot vagy iii. bankgaranciát nyújt [a továbbiakban: biztosíték].”

Az alapeljárás és az elzetes döntéshozatalra elterjesztett kérdések

9 A 2006 januári HÉA-bevallásában a felperes 44 782 PLN összegű HÉA-túlfizetést mutatott ki. A hatodik HÉA-irányelv 18. cikkének (4) bekezdésére hivatkozva kérte tehát a Łódzai adóhivataltól, hogy a HÉA-bevallása benyújtásától számított 60 napon belül térítse vissza számára e túlfizetést.

10 A forgalmi adóról szóló törvény 87. cikkének (1) és (2) bekezdése, valamint a 97. cikkének (5) és (7) bekezdése alapján a Łódzai adóhivatal elutasította a kérelmét. Az említett adóhivatal szerint ugyanis a felperes nem részesülhet 60 napon belül HÉA-túlfizetés visszatérítésben, mivel azáltal, hogy tevékenységét 12 hónapnál korábban kezdte meg, és nem nyújtott „biztosítékot” az adóhatóságnak a 97. cikk (7) bekezdése értelmében, nem teljesítette azokat a feltételeket, amelyeket az említett törvény az igényelt visszatérítéshez elír.

11 A felperes e határozat ellen panaszt nyújtott be az adóhivatal igazgatójához, aki megérősítette az elutasító határozatot.

12 Az ezen állásfoglalással elégedetlen felperes ezután a Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiuhoz fordult, amely – mivel kétségei voltak a szóban forgó nemzeti jogszabály közösségi joggal való összeegyeztethetőségét illetően – felfüggesztette az eljárást, és elzetes döntéshozatal céljából a következő két kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„(1) Feljogosítja-e az [első HÉA-irányelv] 2. cikkével és a [hatodik HÉA-irányelv] 18. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett [EK 5. cikk] (3) bekezdése a tagállamot arra, hogy a forgalmi adóról szóló nemzeti szabályozásban olyan rendelkezéseket írjon el, mint a [forgalmi adóról szóló törvény] 97. cikkének (5) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezések?

(2) Az adókijátszás vagy adókikerülés egyes formáinak megakadályozására szolgáló, a [hatodik HÉA-irányelv] 27. cikkének (1) bekezdése szerinti különös intézkedések közé tartoznak-e a [forgalmi adóról szóló törvény] 97. cikkének (5) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezések?”

Az elzetes döntéshozatalra elterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

13 Első kérdésével a kérdést elterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a hatodik HÉA-irányelv 18. cikkének (4) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely – mint az alapügyben szóban forgó – az adókijátszások és adókikerülések megakadályozásához szükséges ellenőrzések lehetővé tétele céljából az adóalany HÉA-bevallásának benyújtásától számított 60 napról 180 napra hosszabbítja meg azt az időszakot, amely az adóhatóság rendelkezésére áll a HÉA-túlfizetés valamely adóalany-kategória számára történő visszatérítésére, kivéve ha ezen adóalanyok 250 000 PLN összegű biztosítékot nyújtanak.

14 E tekintetben már az elején emlékeztetni kell arra, hogy az adóalanyoknak a hatodik HÉA-irányelv 17 cikkében biztosított azon joga, hogy az általuk fizetendő HÉA-ból levonják azon adót, amelyet az árukra és szolgáltatásokra elzetesen kivetettek, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a HÉA közösségi szabályozás által bevezetett közös rendszerének egyik alapelvét képezi (lásd ebben az értelemben többek között a C-286/94., C-340/95., C-401/95. és C-47/96. sz., Molenheide és társai egyesített ügyekben 1997. december 18-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-7281. o.] 47. pontját és a C-78/00. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2001. október

25-én hozott ítélet [EBHT 2001., I/8195. o.] 28. pontját).

15 Amint a Bíróság már többször hangsúlyozta, az adólevonási jog a HÉA mechanizmusának szerves részét képezi, és elvben nem korlátozható. E mechanizmus a beszerzési ügyleteket terhel? el?zetesen felszámított adó teljes összege tekintetében közvetlenül érvényesül (lásd többek között a C/62/93. sz. BP Soupergaz ügyben 1995. július 6-án hozott ítélet [EBHT 1995., I/1883. o.] 18. pontját, a C/110/98–C/147/98. sz., Gabalfrisa és társai egyesített ügyekben 2000. március 21-én hozott ítélet [EBHT 2000., I/1577. o.] 43. pontját, valamint a C/368/06. sz. Cedilac-ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 31. pontját).

16 Fontos továbbá emlékeztetni arra, hogy amennyiben a levonható adó összege meghaladja a fizetend? adó összegét, és ezért az adóalany a levonási jogot nem tudja a hatodik HÉA-irányelv 18. cikkének (2) bekezdésében meghatározott beszámításon keresztül gyakorolni, ugyanezen rendelkezés (4) bekezdése el?írja, hogy a tagállamok engedélyezhetik a különbözet következ? id?szakra történ? átvitelét vagy az általuk meghatározott szabályok szerinti visszatérítését.

17 Az alapügy tárgyát képez? ez utóbbi lehet?séggel kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy bár a tagállamok rendelkeznek bizonyos mozgástérrel a HÉA-túlfizetés visszatérítési szabályainak meghatározása során, e szabályok nem sérthetik a közös HÉA-rendszer semlegességének elvét azáltal, hogy ezen adót teljesen vagy részben az adóalanyra terhelik. Különösen e szabályoknak lehet?vé kell tenniük az adóalany számára, hogy megfele? feltételek mellett az e HÉA-túlfizetésb?l származó teljes követelését visszakapja, ami azzal jár, hogy a visszatérítésnek ésszer? határid?n belül, pénzben vagy egyenérték? módon kell történnie, és hogy a visszatérítés elfogadott módja nem jelenthet az adóalany számára pénzügyi kockázatot (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet 32–34. pontját).

18 Ezért a közös HÉA-rendszer fenti pontokban hivatkozott ezen alapelveinek a fényében kell megvizsgálni a kérdést el?terjeszt? bíróság által feltett kérdést.

19 Márpedig az el?zetes döntéshozatalra utaló határozatból kit?nik, hogy a HÉA-túlfizetés adóalany számára történ? visszatérítésének szabályait rögzít?, forgalmi adóról szóló törvény el?írja, hogy az adóhivatalnak az adóalany HÉA-bevallásának benyújtásától 60 nap áll rendelkezésére a visszatérítésre, azonban ez a határid? 180 napra hosszabbodik, amennyiben olyan új adóalanyokról van szó, aki ? mint az alapügy felperese ? nem nyújtott az ugyanezen törvény 97. cikke (7) bekezdésének értelmében vett „biztosítékot”.

20 Meg kell tehát állapítani, hogy a HÉA-túlfizetés visszatérítési szabályai új adóalanyok esetében szigorúbbak, mint a más adóalanyokra alkalmazott szabályok. Ezért nekik ? legalábbis a visszatérítend? HÉA-túlfizetés erejéig ? különösen hosszú ideig kell viselniük a HÉA pénzügyi terhet.

21 A Lengyel Köztársaság magyarázata szerint a határid? ilyen meghosszabbítását az indokolja, hogy az adóhivatal számára ismeretlen új HÉA-alanyokról van szó, akik esetében szigorúbb ellen?rzéseket kell végezni az adókikerülések és adókijátszások megakadályozása céljából.

22 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már megállapította, hogy a tagállamok jogos érdeke pénzügyi érdekeik védelme céljából megfele? intézkedéseket hozni, és az adókijátszás, az adókikerülés és az esetleges visszaélések elleni küzdelem a hatodik HÉA-irányelv által elismert és támogatott célok közé tartozik (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Molenheide és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 47. pontját; a C/255/02. sz., Halifax és társai ügyben 2006. február 21-én hozott ítélet [EBHT 2006., I/1609. o.] 71. pontját és

a C?439/04. és C?440/04. sz., Kittel és Recolta Recycling egyesített ügyekben 2006. július 6-án hozott ítélet [EBHT 2006., I?6161. o.] 54. pontját).

23 Mindazonáltal, amint a f?tanácsnok az indítványának 20. pontjában emlékeztet, az arányosság elvének megfelelően a tagállamoknak olyan eszközöket kell igénybe venniük, amelyek lehetővé teszik e cél hatékony elérését, ugyanakkor a legkevésbé sértik a szóban forgó közösségi jogszabályok célkit?zéseit és elveit, mint például a HÉA?levonási jog alapelvét (lásd a fent hivatkozott Molenheide és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 46. és 47. pontját; a C?409/04. sz., Teleos és társai ügyben 2007. szeptember 27-én hozott ítélet [EBHT 2007., I?7797. o.] 52. és 53. pontját, valamint a C?271/06. sz. Netto Supermarkt ügyben 2008. február 21-én hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 19. és 20. pontját).

24 Azonban e tekintetben az ítélezési gyakorlatból kit?nik, hogy az olyan nemzeti jogszabály, amely az adóalanyok meghatározott kategóriája esetében a HÉA?túlfizetés visszatérítésére a feltételezett adókijátszások kockázata miatt szigorúbb szabályokat ír el?, anélkül hogy az adóalanyok a kevésbé szigorú feltételek el?nyeiben való részesülés céljából lehet?sége lenne az adókijátszás vagy adókikerülés hiányát bizonyítani, nem min?sül az adókijátszás vagy adókikerülés elleni küzdelem céljával arányos eszköznek és túlzottan befolyásolja a hatodik HÉA?irányelv célkit?zéseit és elveit (lásd analógia útján a levonás kizárásának területén a C?177/99. sz. és C?181/99. sz., Ampafrance és Sanofi egyesített ügyekben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I?7013. o.] 62. pontját; a lefoglalás területén a fent hivatkozott Molenheide és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 51. pontját).

25 Amint a jelen ítélet 20. pontjában a Bíróság megállapította, pontosan ez a helyzet az alapügyben szóban forgó nemzeti jogszabály esetében.

26 Az el?zetes döntéshozatalra utaló határozatból ugyanis kit?nik, hogy a forgalmi adóról szóló törvény 97. cikkének (5) és (7) bekezdése általános és megel?z? jelleggel alkalmazandó az új adóalanyokra, anélkül hogy lehet?ségük lenne bizonyítani, hogy nem áll fenn az adókijátszás vagy adókikerülés veszélye.

27 Hasonlóképpen, a szóban forgó nemzeti rendelkezések nincsenek összhangban a jelen ítélet 17. pontjában hivatkozott ítélezési gyakorlatban meghatározott azon feltétellel, miszerint a HÉA?túlfizetés visszatérítésének ésszer? határid?n belül kell megtörténnie. Amint ugyanis az el?zetes döntéshozatalra utaló határozatban szerepel, az új adóalanyok esetében el?írt 180 napos visszatérítési határid? egyrészt hatszor hosszabb, mint a HÉA?bevallás egy hónapos id?szaka, másrészt háromszor hosszabb, mint a más adóalanyok esetében alkalmazandó határid?, és mindez anélkül, hogy a lengyel hatóságok bizonyítékot szolgáltatott volna annak magyarázatára, hogy az adókikerülés és adókijátszás elleni küzdelem érdekében miért van szükség ilyen mérték? eltér? bánásmódra.

28 Továbbá ilyen hosszú határid? azért is t?nik kevésbé szükségesnek, mivel a forgalmi adóról szóló törvény 87. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a visszatérítési jog megállapításához kiegészít? vizsgálat és további információ szükséges, az adóhivatal vezet?je a visszatérítésre rendelkezésre álló 60 napos határid?t a vizsgálati eljárás befejezéséig mindenképpen meghosszabbíthatja.

29 Végül az új adóalanyok számára a forgalmi adóról szóló törvény 97. cikkének (7) bekezdésében nyitva álló azon lehet?ség, hogy a HÉA?túlfizetés visszatérítésére rendelkezésre álló szokásos 60 napos határid? esetükben történ? alkalmazása céljából biztosítékot nyújtsanak, nem kérd?jelezheti meg a fenti pontokban kifejtett megállapításokat.

30 Ugyanis a Bizottság érvelésének megfelelően az említett biztosíték sem a visszatérítendő

HÉA-túlfizetés összegével, sem az adóalany gazdasági méretével nincs arányban.

31 Különösen ilyen biztosíték nyújtása ? a jelen ítélet 17. pontjában említett ítélkezési gyakorlatban megfogalmazott követelménnyel ellentétben ? nem elhanyagolható pénzügyi kockázatot okozhat azon vállalkozások számára, amelyek épp csak megkezdték tevékenységüket, és ezért nem rendelkezhetnek jelentős forrásokkal.

32 Valójában az említett biztosítéknyújtási kötelezettség abból a célból, hogy az általában alkalmazandó határidő vonatkozhasson, csak azt vonja maga után, hogy a HÉA-túlfizetés összegének 180 napra történő lekötésével járó anyagi teher helyébe a biztosíték összegének lekötésével járó anyagi teher lép. Azonban annál kevésbé indokolt, mivel egyrészt, ahogy az alapügyben is, ez utóbbi összeg magasabb lehet, mint a szóban forgó HÉA-túlfizetés összege, másrészt pedig a biztosíték lekötésének időtartama hosszabb, mint a HÉA-túlfizetés új adóalanyok esetében történő visszatérítésének határideje. Ugyanis a forgalmi adóról szóló törvény 97. cikkének (6) bekezdése alapján a biztosítékot csak a HÉA-bevallást követően tizenkét hónapos időszak után lehet felszabadítani, ha az adóalany ezen időszakra kifizette az államnak járó összes adót.

33 Ilyen körülmények között az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a hatodik HÉA-irányelv 18. cikkének (4) bekezdésével és az arányosság elvével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely ? mint az alapügyben szóban forgó ? az adókijátszások és adókikerülések megakadályozásához szükséges ellenőrzések lehetővé tétele céljából az adóalany HÉA-bevallásának benyújtásától számított 60 napról 180 napra hosszabbítja meg azt az időszakt, amely az adóhivatal rendelkezésére áll a HÉA-túlfizetés valamely adóalany-kategória számára történő visszatérítésére, kivéve ha ezen adóalanyok 250 000 PLN összegű biztosítékot nyújtanak.

A második kérdésről

34 Második kérdésével a kérdést elterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a forgalmi adóról szóló törvény 97. cikkének (5) és (7) bekezdésének rendelkezéseit lehet-e a hatodik HÉA-irányelv 27. cikkének (1) bekezdése szerinti „eltérő különös intézkedéseknek” tekinteni, amelyek célja az adókijátszás vagy adókikerülés egyes formáinak megakadályozása.

35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a hatodik HÉA-irányelv 27. cikkének (1) bekezdése a tagállamok azon lehetőségét, hogy ilyen eltérő intézkedéseket vezessenek be, különösen a Tanács egyhangú egyetértését megkövetelő különleges eljáráshoz köti.

36 Azonban, amint a főtanácsnok az indítványának 29. pontjában hangsúlyozza, és ahogy a Bizottság helyesen érvel, az iratokból nem következik, hogy a szóban forgó intézkedéseket, mint a hatodik HÉA-irányelvtől eltérő különleges intézkedéseket, az említett rendelkezésekkel összhangban engedélyezte a Tanács.

37 Ilyen körülmények között az olyan rendelkezések, mint a forgalmi adóról szóló törvény 97. cikkének (5) és (7) bekezdése, nem tartozik az említett 27. cikk (1) bekezdésének hatálya alá.

38 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az olyan rendelkezéseket, mint amelyekről az alapügyben szó van, nem lehet a hatodik HÉA-irányelv 27. cikkének (1) bekezdése szerinti „eltérő különös intézkedéseknek” tekinteni, amelyek célja az adókijátszás vagy adókikerülés egyes formáinak a megakadályozása.

A költségekről

39 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2005. december 12-ii 2005/92/EK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadórendszer: egységes adóalap megállapításról szóló, 1977. május 17-ii 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 18. cikkének (4) bekezdésével és az arányosság elvével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely – mint az alapügyben szóban forgó – az adókijátszások és adókikerülések megakadályozásához szükséges ellenőrzések lehetővé tétele céljából az adóalany hozzáadottértékadó-bevallásának benyújtásától számított 60 naptól 180 napra hosszabbítja meg azt az időszakot, amely az adóhivatal rendelkezésére áll a hozzáadottértékadó-túlfizetés valamely adóalany-kategória számára történő visszatérítésére, kivéve ha ezen adóalanyok 250 000 PLN összegű biztosítékot nyújtanak.**

2) **Az olyan rendelkezéseket, mint amelyekről az alapügyben szó van, nem lehet a 2005/92 irányelvvel módosított 77/388 hatodik irányelv 27. cikkének (1) bekezdése szerinti „eltérő különös intézkedéseknek” tekinteni, amelyek célja az adókijátszás vagy adókikerülés egyes formáinak a megakadályozása.**

Aláírások

* Az eljárás nyelve: lengyel.